

Derimod kan et sådant krav virke meget generende i en række tilfælde f. eks. i forbindelse med familieforpagtninger.

De interesser, der kan være i at undgå en uhemmet indvandring af udenlandske landmænd, vil fuldt ud kunne tilgodes gennem en fortsættelse og eventuel udbygning af den gældende lov af 1959 om erhvervelse af fast ejendom i Danmark.

De tilfælde, hvor bykapital udnytter skattelovgivningens almindelige regler vedr. opgørelse af indtægt fra erhvervsvirksomhed til finansiering af et privatforbrug gennem besiddelse af landbrugsejendomme, vil bedst og mest hensigtsmæssigt kunne rammes gennem en skærpelse af lystgårdsbegrebet.

2. Lov om landbrugsejendomme.

Landboforeningerne må med tilfredshed konstatere, at man foreslår landbrugspligten lempet, således at man nu i et vist omfang vil legalisere den samdrift af ejendomme, som allerede gennem en årrække har fundet sted som et naturligt led i landbrugets igangværende tilpasningsproces.

Overensstemmende med skitsen må landboforeningerne imidlertid henstille, at der åbnes videregående mulighed for samdrift, end hvad forslaget indeholder. Foruden at det ubetinget må være tilladt at drive 2 ejendomme sammen, bør endvidere samdrift af de samme ejer tilhørende ejendomme altid være tilladt.

Endelig bør det under særlige betingelser være muligt at kunne opnå tilladelse til videregående samdrift, hvor forholdene taler for det.

3. Statens og kommunernes forkøbsret.

Gennem den foreslåede ændring af statshusmandsloven og det helt nye forslag om kommunernes forkøbsret åbnes der reelt mulighed for, at alle jordarealer over 6.000 m² kommer på det offentliges hænder, og forslagene vil derved kunne medføre en gradvis afskaffelse af den private ejendomsret til den dyrkede jord i Danmark.

Forslagene kommer derfor i deres konsekvens i strid med den privatretlige struktur af det danske samfund, som er forankret i grundlovens generelle bestemmelse om ejendomsrettens udkrænkelighed. Med hensyn til den foreslåede forkøbsrets karakter af ekspropriation og den rejste tvivl om

dens overensstemmelse med forfatningen henvises til vedlagte uddrag af redegørelse fra De danske Grundejeres Landsorganisation.

Bortset fra disse forhold vil en gennemførelse af lovforslagene i praksis komme til at virke meget generende på den almindelige omsætning af landbrugsejendomme, selv om forkøbsretten kun udnyttes i et begrænset antal tilfælde.

Forslagernes gennemførelse vil kræve en betydelig administration, idet der årligt omsættes 8.000-10.000 bebyggede landbrugsejendomme eller ca. 30 om dagen. Såvidt man kan skønne, sælges heraf i disse år 2.000-2.500 til unge landmænd, der etablerer sig første gang. Det må i denne forbindelse erindres, at salg af landbrugsejendomme i nogen grad er sæsonbestemt som følge af hele den naturlige årstidsvekslen, som erhvervet er så intimt forbundet med. Således foregår en stor del af generationsskifteoverdragelserne i det tidlige forår før såtid samt om sommeren før høst. Under sådanne omstændigheder, hvor eksempelvis et par ældre mennesker netop i denne tid sælger gården med overtagelse til 1. april, fordi de ældre ikke magter at drive gården længere, vil det virke meget generende for de unge mennesker, om de skal vente i 4 uger, før de ved, om gården bliver deres. Det vil også genere dispositionerne vedrørende forårsarbejdet. Udnytter det offentlige sin forkøbsret, skal den unge mand sidst i april på ny ud at se på ejendomme.

Disse forhold bevirker, at forkøbsrettens indførelse vil føles yderst generende i den praktiske ejendomsomsætning, idet tidspunktet for en handels afslutning og for overtagelsen normalt falder tæt op ad hinanden, samt fordi der almindeligvis før og efter handelens afslutning af køberen træffes en række dispositioner af betydelig økonomisk rækkevidde med henblik på overtagelsen og driften af vedkommende ejendom. En gennemførelse af forslaget vil derfor indføre sådanne hindringer for den fri ejendomsoverdragelse, at man yderligere gør det vanskeligt for de unge kapitalfattige landmænd at overtage de ejendomme, der er tyngdepunktet i den danske landbrugsproduktion, og videreføre driften af dem uden afbæk i produktion og investeringer.